

Amer Obradović
Nasiha Pozder
Lana Prlić
Zastupnici/e u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
Broj: _____/21
Sarajevo, 12. maj 2021.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

x 8

Primljeno: 12-05-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	-02-	110	21

Dostaviti:
Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Parlament Federacije BiH

PREDSTAVNIČKI DOM
n/r Mirsad Zaimović, predsjedavajući

Poštovani,

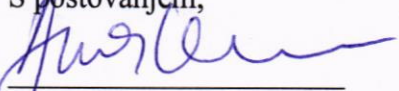
U skladu sa članom 172. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, u skraćenoj parlamentarnoj proceduri podnosimo:

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, po skraćenom postupku.

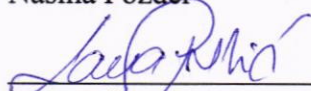
Molimo vas da tekst Prijedloga zakona uputite Vladi Federacije BiH radi dostavljanja mišljenja u poslovničkom roku od 30 dana.

U prilogu Vam dostavljamo tekst Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

Amer Obradović

Nasiha Pozder

Lana Prlić

Zastupnici u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

15-02-2021
 PARLIAMENT FEDERAL
 KARACHI

Original	15-02-2021	15-02-2021	15-02-2021
Date	15-02-2021	15-02-2021	15-02-2021
Time	15-02-2021	15-02-2021	15-02-2021
Place	15-02-2021	15-02-2021	15-02-2021

**AMER OBRADOVIĆ
NASIHA POZDER
LANA PRLIĆ
ZASTUPNIK U PREDSTAVNIČKOM DOMU
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

PRIJEDLOG – SKRAĆENI POSTUPAK

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PROVOĐENJU ODLUKA
KOMISIJE ZA ZAŠTITU NACIONALNIH
SPOMENIKA USPOSTAVLJENE PREMA
ANEKSU 8. OPĆEG OKVIRNOG
SPORAZUMA ZA MIR U BOSNI I
HERCEGOVINI**

Sarajevo, maj 2021. godine

PRIJEDLOG

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljanje prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini

Član 1.

Član 5. mijenja se i glasi:

- (1) Građenje i drugi zahvati na nacionalnom spomeniku, prostorima nacionalnog spomenika i zaštitnog pojasa, sukladni sa mjerama zaštite utvrđenim u odluci Komisije o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine, mogu se izvoditi samo uz prethodno odobrenje stvarno i mjesno nadležnog organa uprave i stručni nadzor organa nadležnog za zaštitu kulturnog naslijeđa.
- (2) Odobrenja za konzervaciju, restauraciju, prezentaciju i rehabilitaciju nacionalnih spomenika, na prostorima u granicama nacionalnog spomenika koje su utvrđene odlukom Komisije, izdaje Federalno ministarstvo prostornog uređenja (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Služene novine Federacije BiH", broj 72/07,32/08,4/10, 13/10, 45/10).
- (3) Odobrenja za rekonstrukciju, sanaciju, dogradnju ili nadogradnju postojećih građevina, promjene namjene, interpolacije novih građevina i drugih zahvata na prostorima nacionalnog spomenika i zaštitnog pojasa, izdaje stvarno i mjesno nadležan organ prema kantonalnom zakonu.
- (4) Priroda predložene intervencije, odnosno utvrđivanje nadležnosti za vođenje postupka, se određuje na osnovu njenog pojmovnog određenja sadržanog u Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Služene novine Federacije BiH", broj 72/07,32/08,4/10, 13/10, 45/10)

Član 2.

Član 6. mijenja se i glasi:

- (1) Na odobrenje iz člana 5 stav 2. Federalno ministarstvo prostornog uređenja dužno je pribaviti prethodnu saglasnost Zavoda za zaštitu spomenika u sklopu Federalnog ministarstva kulture i sporta.
- (2) Na odobrenja iz člana 5 stav 3. stvarno i mjesno nadležan organ, prema kantonalnom zakonu, dužan je pribaviti prethodnu saglasnost Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika na rješenje u postupku u kojem se rješava po zahtjevu stranke za dogradnju ili nadogradnju postojećih građevina, kao i na interpolaciju novih objekata na prostorima nacionalnog spomenika i zaštitnog pojasa.
- (3) Za sve druge intervencije koje nisu navedene u članu 5 stav (2) i (3)., stvarno i mjesno nadležan organ, prema kantonalnom zakonu, dužan je pribaviti prethodnu saglasnost kantonalnog organa nadležnog za zaštitu kulturnog naslijeđa. Stvarno i mjesno nadležan organ, u kantonima koji nemaju osnovan organ za zaštitu kulturnog naslijeđa, dužan je

pribaviti saglasnosti Zavoda za zaštitu spomenika u sklopu Federalnog ministarstva kulture i sporta.

- (4) Stručni nadzor nad izvođenjem intervencija iz člana 5 stav 2. vrši Zavod za zaštitu spomenika u sklopu Federalnog ministarstva kulture i sporta, a na intervencijama iz člana 5. stav 3. kantonalni organ za zaštitu kulturnog naslijeđa.
- (5) Zavod za zaštitu spomenika u sklopu Federalnog ministarstva kulture i sporta vrši stručni nadzor i na intervencijama iz člana 5. stav 3. kada kanton nije osnovao kantonalni organ nadležan za vršenje poslova zaštite kulturnog naslijeđa.
- (6) Nezavršeni upravni postupci, do dana stupanja na snagu ovog zakona, pokrenuti pred Federalnim ministarstvom prostornog uređenja po zahtjevima stranaka za intervencijama iz člana 5. stav 3., nastavljaju stvarno i mjesno nadležni organ prema kantonalnom zakonu, u skladu sa Zakonom o upravnom postuku FBiH ("Sl. novine FBiH", br. 2/98. i 48/99), kantonalnim zakonim o prostornom uređenju i odredbama ovog zakona.

Član 3.

U članu 12. riječ „nadležna“ se mijenja i glasi „Federalna“.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“.

PREDSJEDAVAJUĆA
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROVOĐENJU ODLUKA KOMISIJE ZA ZAŠTITU NACIONALNIH SPOMENIKA USPOSTAVLJENE PREMA ANEKSU 8. OPĆEG OKVIRNOG SPORAZUMA ZA MIR U BOSNI I HERCEGOVINI

I – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona je član 5. stav 5. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

U provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika u kojima su predmeti zaštite veći prostorni obuhvati (historijski urbani krajolici, historijska područja, graditeljske cjeline) jedinice lokalne samouprave su marginalizirane u sistemu zaštite nacionalnih spomenika. Marginalizacija se realizira prenosom nadležnosti na Federalno ministarstvo prostornog uređenja za rješavanje svih zahtjeva stranka za građenjem građevina i drugih zahvata u prostorima koji su odlukom Komisije označeni kao prostori nacionalnog spomenika. Ovakvo zakonsko rješenje ne korespondira sa principima Evropske povelje za zaštitu lokalne samouprave i članom 8. Zakona o principima lokalne samouprave FBiH niti sa zakonskim rješenjima u drugim zemljama.

S obzirom da se ne radi o složenim izmjenama i dopunama ovog Zakona, predlažemo da se ovaj prijedlog razmatra po skraćenom postupku.

Pored navedenog, pojedine odredbe Zakona o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini su u terminološkom smislu neodređene i sadržajno u sukobu sa članom 4. Konvencije Vijeća Evrope o zaštiti arhitektonskog naslijeđa, u kojoj je Bosna i Hercegovina ugovorna strana.

III – OBRAZLOŽENJE

I. Član 5. Zakona o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika u FBiH

I. 1. Odobrenje za zaštitu

Prema važećem članu 5. Zakona „*Odobrenja za zaštitu, konzervaciju, prezentaciju i rehabilitaciju nacionalnih spomenika na prostoru u granicama nacionalnog spomenika koje su utvrđene odlukom Komisije izdaje Federalno ministarstvo prostornog uređenja (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa odredbama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 2/06 – u daljnjem tekstu: Zakon).*“

Na temelju navedene odredbe, a u kontekstu drugih propisa, primarno Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH nije jasno koja bi to bila vrsta intervencije za koju bi se moglo izdati odobrenje za zaštitu, a da nije obuhvaćeno konzervacijom, prezentacijom,

rehabilitacijom i drugim intervencijama koje je definisao Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH. U tom smislu, odobrenje „za zaštitu“ je višak.

I. 2. Građenje građevine i drugi zahvati na prostorima nacionalnog spomenika

Dalje, važeći član 5. Zakona o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika nije se odredio prema građenju građevine i drugim zahvatima na prostorima nacionalnog spomenika niti uredio naležnost za njihovo rješavanje, a koji su dozvoljeni prema mjerama zaštite utvrđenim u odluci Komisije. Po logici stvari, ova pitanja bi trebalo biti uređena ovim zakonom, a ne Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH kako je to sada slučaj. Naime, članom 40. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH je propisano da „Na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja kantonalnog ministarstva prostornog uređenja Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost za izgradnju građevina i zahvata na prostorima u granicama nacionalnog spomenika koje su utvrđene Odlukom Komisije, odnosno za građevine i zahvate na područjima upisanim na Privremenu listu nacionalnih spomenika u granicama koje kao privremene odlukom utvrdi Komisija.“ Prema članu 34. istoimenog zakona „građenje građevine“ podrazumijeva izgradnju nove građevine, rekonstrukciju, dogradnju, nadogradnju, sanaciju, rehabilitaciju, te izvođenje drugih zahvata u prostoru, uklanjanje građevine, pripremni radovi, promjena namjene građevine ili zemljišta i građenje privremenih građevina.

Posljedično tome, jedinice lokalne samouprave, pored gubitaka prihoda koje ostvaruju po osnovu izdavanja odobrenja za građenje, trpe i značajne gubitke prihoda koje ostvaruju po osnovu zakupa javnih površina (postavljanje prodajnih stolova za vrijeme praznika, održavanje kulturnih, zabavnih sportskih i drugih manifestacija, postavljanja reklama i sl.). Pored navedenog, dodatni problem se ogleda u tome da FMPU ne raspolaže sa adekvatnim ljudskim i materijalnim resursima te ne rješava prethodno navedene zahtjeve u zakonom propisanim rokovima.

Imajući u vidu da je članom 1. Zakona o provođenju odluka Komisije u FBiH propisano da „Određbe drugih zakona i propisa neće se primjenjivati ako su u suprotnosti sa ovim zakonom“ po sili zakona, izmjenama i dopunama člana 5 i 6. ovog zakona bi se stavile van snage odredbe člana 40. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH .

II. Neusklađenost člana 6. Zakona o provođenju odluka Komisije u FBiH i člana 4. Konvencije za zaštitu arhitektonskog naslijeđa Evrope (Granda, 03.X.1985)

Član 4 Konvencije za zaštitu arhitektonskog naslijeđa Evrope (Granda, 03.X.1985) glasi:

„Svaka ugovorna strana se obavezuje: da implementira odgovarajuće procedure nadzora i odobravanja intervencija koje propisuje pravna zaštita predmetnog dobra; da spriječi oštećenje, propadanje ili uništenje zaštićenog dobra. U tom smislu, svaka ugovorna strana se obavezuje da usvoji, ukoliko to već nije učinila, propis koji:

- a) nalaže dostavu nadležnom organu za zaštitu kulturnog naslijeđa bilo kakvog plana za intervencijom kojom se šteti ili mijenja spomenik koji je zaštićen, ili je pod prethodnom zaštitom, i plan za bilo koju drugu intervenciju koja utiče na njegovo okruženje;
- b) nalaže dostavu nadležnom organu za zaštitu kulturnog naslijeđa bilo kakvog plana za intervencijom koja utiče na grupu objekata ili njihovog dijela ili lokacije koja uključuje demoliranje objekata, gradnju novih objekata, značajne izmjene koje utiču na prirodu objekata ili mjesta

Shodno članu VII (3) Ustava FBiH član 4. Konvencije za zaštitu arhitektonskog naslijeđa Evrope (Granda, 03.X.1985) je dio zakonodavstva Federacije, te stoga postoji potreba da se, zarad pravne sigurnosti i vladavine prava, izvrši usklađivanje sa članom 6. **Zakona** o provođenju odluka Komisije u FBiH u pogledu njegovog sadržaja i korištene terminologije.

II. 1. Mišljenje vis-a-vis saglasnosti

Članom 4 Konvencije se propisuje davanje **saglasnost**/odobrenja (authorisation), a članom 6. Zakona o provedbi odluka Komisije u FBiH pribavljanje stručnog **mišljenja** institucije za zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa.

Podsjećanja radi, nakon ratifikacije Konvencije, Parlament SR BiH je 1985. godine usvojio Zakon o zaštiti kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa SR BiH, u kojem je bilo, između ostalog, precizirano da „*Radovi na nepokretnim zaštićenim dobrima i nepokretnim dobrima kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa koja uživaju predhodno zaštitu, kao i njihovoj bližoj okolini, kojima bi se neposredno ili posredno mogao mijenjati izgled svojstvo autentičnosti ili izvornost, mogu se izvoditi samo uz predhodnu saglasnost nadležnog zavoda odnosno Zavoda BiH (Član 51)*“. Na ovakav način je regulisano ovo pitanje i u drugim zemljama u okruženju koje su ugovorne strane u prethodno navedenoj konvenciji (Hrvatska, Srbija, Crna Gora).

Pravne posljedice koje proizilaze iz terminoloških razlika su višestruke. Prvo, za razliku od saglasnosti, stručno mišljenje je fakultativno tj. neobavezujuće za organ koji vodi upravni postupak. Drugo, članom 6. Zakona o provedbi odluka Komisije u Federaciji Bosni Hercegovine nadležni organ za zaštitu kulturnog naslijeđa je sveden na ulogu vještaka, dok je odredbom člana 4 Konvencije organu za zaštitu naslijeđa određena uloga organa koji rješava u postupku odlučivanja o zahtjevu za izvođenje prostornog zahvata na spomenicima kulture. I treće, ukoliko bi se pojavile nepravilnosti u pogledu davanja ili uskraćivanja saglasnosti od strane organa za zaštitu kulturnog naslijeđa, stranka u postupku može pokrenuti upravni spor za presipitivanje tog akta, što nije u mogućnosti učiniti u slučaju mišljenja.

II. 2. Odstupanje u pogledu vrste intervencija za koje je potrebno pribaviti saglasnost/mišljenje

Članom 4. Konvencije propisan je postupak odobravanja za izvođenje bilo kakvih intervencija na spomeniku i njegovoj neposrednoj blizini (konzervacija, restauracija, sanacija, uklanjanje kulturnog dobra, i drugih zahvata koji se izvode na ili u neposrednoj blizini spomenika kulture), dok je članom 6 Zakona o provedbi odluka Komisije u FBiH obaveza pribavljanja saglasnosti ograničena na pribavljanje stručnog mišljenja u slučaju rehabilitacije. Iz navedenog proizilazi da za druge intervencije nije potrebno mišljenje nadležnog organa za zaštitu kulturnog naslijeđa.

III. Nadležna institucija za zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa navedena u članu 6. Zakona ne postoji

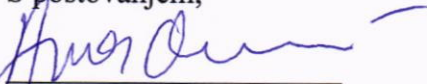
Prema članu 31,32 i 33. Zakona o **organizaciji organa uprave u FBiH (Službene novine FBiH, br. 35/05)** za vršenje upravnih poslova, u FBiH, osnivaju se organi uprave (federalni, kantonalni, gradski i općinski) i upravne organizacije (samostalne ili u okviru organa uprave). Dalje, članom 2 **Zakona o federalnim ministarstvima FBiH i drugim tijelima federalne uprave (“Službene novine FBiH, br. 58/02, 19/03, 38/05, 02/06, 08/06, 61/06, 52/09, 50/11)** precizirano je da su to federalna ministarstva, federalne uprave (samostalne i u okviru ministarstava) te upravne organizacije (zavodi, agencije, itd). Dakle, u kontekstu navedenih propisa, u Federaciji Bosne i Hercegovine, ne postoji „institucija“. Od organa osnovanih za vršenje poslova zaštite naslijeđa nomenklaturno jedino je Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika označena kao institucija. Međutim, Komisija je institucija za zaštitu nacionalnih spomenika, a ne „kulturno-historijskog naslijeđa“.

Shodno prethodno navedenom, evidentno je da postojeće zakonsko rješenje ima niz nedostataka koje je potrebno otkloniti. Predložene izmjene i dopune idu u smjeru davanja značajnije uloge jedinicama lokalne samouprave u upravljanu prostorima nacionalnog spomenika, što je u skladu sa najboljom praksom, ali uz kontrolu organa za zaštitu kulturnog naslijeđa i nadzor Federalne uprave za inspeksijske poslove.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za Prijedlog nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

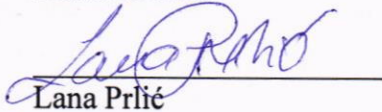
S poštovanjem,

Amer Obradović

Nasiha Pozder

Lana Prlić

Zastupnici u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

DOSTAVLJENO:

- Naslovu
- Predsjedniku FBiH
- Vladi Federacije BiH
- Parlamentu FBiH – Predstavnički dom i Dom naroda Parlamenta FBiH
- Evidencija